

Dokument ze zasedání

B9-0155/2024/REV

26.2.2024

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o vraždě Alexeje Navalného a nezbytnosti opatření EU na podporu politických vězňů a utlačované občanské společnosti v Rusku
(2024/2579(RSP))

Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Ryszard Czarnecki, Jacek Saryusz-Wolski, Cristian Terheş, Adam Bielan, Roberts Zile, Charlie Weimers, Bogdan Rzońca, Joachim Stanisław Brudziński, Elżbieta Rafalska, Witold Jan Waszczykowski, Hermann Tertsch, Beata Mazurek, Assita Kanko
za skupinu ECR

Usnesení Evropského parlamentu o vraždě Alexeje Navalného a nezbytnosti opatření EU na podporu politických vězňů a utlačované občanské společnosti v Rusku (2024/2579(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Rusku, Alexeji Navalném, občanské společnosti a obráncích lidských práv v Rusku,
  - s ohledem na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (známou též jako Evropská úmluva o lidských právech),
  - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
  - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv, jíž je Ruská federace smluvní stranou,
  - s ohledem na mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, které se Rusko zavázalo dodržovat jako člen Rady Evropy, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a OSN a jako signatář dalších smluv o lidských právech,
  - s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a její protokoly, zejména na její článek 10, který se týká práva na svobodu projevu, a na článek 11 o právu na svobodu shromažďování a sdružování,
  - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Ruská federace se proměnila v klasickou plnohodnotnou krvavou diktaturu, což mnohé západní země z různých důvodů přehlížejí a umožňuje to jak vnitřní represe, tak vnější agresí;
- B. vzhledem k tomu, že Alexej Navalnyj, ruský právník, opoziční politik a protikorupční aktivista, laureát Sacharovovy ceny za rok 2021, zemřel dne 16. února 2024 v arktické trestanecké kolonii IK-3, kde si odpykával svévolně uložený, politicky motivovaný trest odnětí svobody, a poté, co byl opakovaně podroben mučení a nelidskému zacházení;
- C. vzhledem k tomu, že k dřívějšímu pokusu o zabití Alexeje Navalného došlo 20. srpna 2020, kdy byl otráven vojenskou nervově paralytickou látkou Novičok, což je považováno za politicky motivovaný pokus o vraždu, který provedl elitní tým toxikologů ruské Federální bezpečnostní služby (FSB);
- D. vzhledem k tomu, že vražda Alexeje Navalného není ojedinělým incidentem, ale je součástí Putinova modelu násilí, potlačování disentu a zastrašování politických oponentů a aktivistů občanské společnosti v Rusku, o čemž svědčí pokračující pronásledování a svévolné zadržování, mimo jiné Borise Němcova, Anny Politkovské, Vladimira Kara-Murzy, Sergeje Protazanova, Natalji Estěmirovové, Alexandra Litviněnka, Sergeje Magnitského, Sergeje Skripala a dalších;

- E. vzhledem k tomu, že státem podporované vraždy a fyzická likvidace vůdců opozice nejenže zůstaly nepotrestány, ale osoby obviněné ze spáchání těchto hrozných zločinů byly Kremlem i vyznamenány;
- F. vzhledem k tomu, že ruské orgány a politické vedení nadále udržují vlastní občany, občanskou společnost, politickou opozici a mediální pracovníky v represivním a autoritářském režimu a často je vystavují obtěžování, sledování, fyzickým útokům, hrozbám, zátahům a prohledáváním jejich kanceláří a domovů, pomlouvačným a očerňujícím kampaním, obtěžování ze strany soudní moci, svévolnému zadržování a špatnému zacházení, jakož i porušování práv na svobodu projevu, sdružování a shromažďování;
- G. vzhledem k tomu, že ruský režim se nestará o zachování identity téměř 200 etnických a národnostních komunit žijících na jeho území, z nichž mnohé jsou domorodé; vzhledem k tomu, že v zemi s podporou vlády vzkvétá xenofobie, rasismus a vyvyšování „velkého Rusa“ nad všechny ostatní;
- H. vzhledem k tomu, že ruské orgány zintenzivnily svou kampaň, jejímž cílem je potlačit jakoukoli kritiku týkající se dřívějších sovětských a současných probíhajících zločinů, zejména od dob útočné války proti Ukrajině, přičemž lidé zůstávají ve vězení, vyšetřovací vazbě nebo jsou posíláni na nucenou léčbu do psychiatrické léčebny, včetně Dmitrije Ivanova, Vladimira Kara-Murzy, Ioanna Kurmojarova, Viktorie Petrovové, Marie Ponomarenkové, Aleksandry Skočilenkové, Dmitrije Talantova a opozičních aktivistů Alexeje Gorinova a Ilji Jašina;
- I. vzhledem k tomu, že Putin najímá osoby, které zabíjejí jeho politické odpůrce mimo Rusko; vzhledem k tomu, že 13. února 2024 byl ve Španělsku brutálně zavražděn 28letý ruský pilot Maksim Kuzminov, který odmítl spáchat válečné zločiny v ruské válce na Ukrajině, a předtím byl v Berlíně zavražděn čečenský uprchlík Zelimchan Changošvili, přičemž Putin nyní požaduje propuštění pachatele;
- J. vzhledem k tomu, že Alexej Navalnyj byl všeobecně považován za hlavní postavu opozice, která zpochybňuje Putinovu vládu a jeho represivní kleptokratický systém, a byl tedy Putinovým osobním nepřítelem;
- K. vzhledem k tomu, že reakce západních demokracií na tyto vraždy a jiné agresivní kroky Ruské federace nebyla dost silná na to, aby Kreml odradila od nepřátelské a represivní politiky;
- L. vzhledem k tomu, že dřívější likvidace sdružení Memorial přichází v kontextu opakovaných a systematických pokusů ruské vlády přepsat dějiny a omezit svobodnou diskusi o hodnocení historických zločinů a událostí, přičemž nejvýznamnějším případem je udržování katyňské lži; vzhledem k tomu, že osud sdružení Memorial jasně ukazuje, jak ruské orgány využívají zákony o „zahraničních agentech“ k zastrašování a umlčování kritiků a nezávislých hlasů;
- M. vzhledem k tomu, že podle Výboru na ochranu novinářů (CPJ) ruské úřady od roku 2021 označily desítky mediálních organizací za „nežádoucí“ a Rádio Svobodná Evropa / Rádio Svoboda je 142. subjektem, který byl takto označen; vzhledem k tomu, že na seznamu je několik exilových a nezávislých sdělovacích prostředků, včetně televizní

stanice Dožd' TV (TV Rain), serveru Meduza, Novaya Gazeta Europe, iStories, The Insider, Bellingcat a Proekt;

- N. vzhledem k tomu, že aktivní občanská společnost je zásadním prvkem demokratické a otevřené společnosti a hraje nezastupitelnou úlohu při ochraně lidských práv a právního státu; vzhledem k tomu, že nevládní organizace mají v moderních demokratických společnostech klíčový význam, a proto musí mít možnost svobodně fungovat bez nepatřičných zásahů ze strany veřejných orgánů; vzhledem k tomu, že zásahy ruských orgánů proti občanské společnosti a obráncům lidských práv připomínají sovětské časy a v konečném důsledku poškozují zájmy ruského lidu a možnosti otevřeného a svobodného dialogu;
- O. vzhledem k tomu, že v Ruské federaci je více než 1 000 politických vězňů; vzhledem k tomu, že EU prokazuje svou solidaritu se všemi disidenty a ruskými občany, kteří riskují svou svobodu a život a navzdory nátlaku Kremlu a ruských orgánů pokračují v boji za svobodu, lidská práva a demokracii;
1. co nejdůrazněji odsuzuje vraždu Alexeje Navalného; vyjadřuje soustrast rodině pana Navalného; vyzývá k mezinárodnímu vyšetřování okolností jeho smrti s cílem přivést viníky k odpovědnosti; požaduje společnou a adekvátní mezinárodní reakci na tuto tragédii;
  2. zdůrazňuje, že názory Alexeje Navalného na agresivní akce Ruska na mezinárodní scéně se vyvíjely a že změnil své dřívější názory na imperiální politiku Ruska, včetně agrese proti Gruzii v roce 2008 a proti Ukrajině od roku 2014; je přesvědčen, že Kreml se obával, že za určitých okolností by podobnou trajektorii následovali i další;
  3. vyzývá EU, aby na základě seznamu 6 000 osob, který zveřejnil Mezinárodní protikorupční fond Alexeje Navalného, prozkoumala diplomatické, ekonomické a právní možnosti, jak pohnat k odpovědnosti osoby odpovědné za vraždu Alexeje Navalného, jakož i další členy režimu odpovědné za porušování lidských práv, včetně vysoce postavených úředníků a příslušníků bezpečnostních složek a vězeňského sektoru; vítá nedávné přijetí sankcí ze strany USA po smrti pana Navalného a vyzývá EU, aby koordinovala reakci demokratického světa;
  4. důrazně odsuzuje zatčení Rusů, kteří si chtěli v Rusku připomenout smrt pana Navalného;
  5. vyjadřuje maximální úctu, solidaritu a podporu lidem, kteří riskují svou svobodu a dokonce i životy při obraně základních lidských a občanských práv, která jsou režimem v Rusku notoricky porušována; oceňuje odvahu, kterou prokázal Vladimír Kara-Murza;
  6. je toho názoru, že jakékoli trvalé změny v Ruské federaci vyžadují deimperializaci, dekolonizaci a re-federalizaci státu a jasný rozchod s imperiální minulostí Ruska;
  7. naléhavě vyzývá mezinárodní společenství, aby zajistilo odpovědnost za zločiny, které režim spáchal nejen na území Ruské federace, ale také na území Evropské unie a ve světě;

8. opakuje, že EU by měla být plně solidární s ruskou občanskou společností, která se hlásí k univerzálním demokratickým hodnotám a odmítá imperialismus, a měla by využít evropského sankčního režimu pro porušování lidských práv k postihování pachatelů porušování lidských práv; vyzývá Radu, aby bezodkladně pokračovala v práci na této záležitosti; zdůrazňuje, že pachatelům porušování lidských práv by neměla být udělována víza EU ani by jim nemělo být dovoleno držet majetek v členských státech a uplatňovat svobody, které samy upírají svým občanům;
9. vybízí EU, aby úzce spolupracovala s mezinárodními partnery, včetně skupiny G7 a dalších podobně smýšlejících zemí, a aby koordinovala úsilí o řešení nedodržování a porušování lidských práv v Rusku, mimo jiné prostřednictvím přísnějších cílených sankcí, diplomatického tlaku a podpory občanské společnosti;
10. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení rodině Alexeje Navalného, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Rádiu Svobodná Evropa / Rádiu Svoboda, Mezinárodnímu středisku pro lidská práva Memorial a ruským orgánům.